# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0411U004772

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 20-10-2011

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Фоменко Ольга Зіновіївна
2. Fomenko Olga Zinoviivna

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** кандидат наук

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 03.00.04

**Назва наукової спеціальності:** Біохімія

**Галузь / галузі знань:** Не застосовується

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 14-10-2011

**Спеціальність за освітою:** 7.091002

**Місце роботи здобувача:** Дніпропетровська державна медична академія

**Код за ЄДРПОУ:** 02010681

**Місцезнаходження:** 49044, м.Дніпро, вул. Дзержинського 9

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство охорони здоров'я України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д.41.051.06

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Дніпропетровський національний університет МОН України

**Код за ЄДРПОУ:** 02066747

**Місцезнаходження:** 42025, м. Дніпроперовськ, просп. Гагаріна, 72

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 31.27

**Тема дисертації:**

1. Вміст, тканинний розподіл та біохімічні властивості нейрон- та астроцит-специфічних білків за експериментальної енцефалопатії

2. The content, tissue distribution and biochemical properties of neuron- and astrocyte-specific proteins in experimental encephalopathy

**Реферат/анотація:**

1. Досліджено співвідношення між рівнем нейрон- та астроцит-специфічних протеїнів (кальцій-зв'язуючого протеїна S100b, гліального фібрилярного кислого білка, нейрональної молекули клітинної адгезії) та загальною глікозаміноглікан-зв'язуючою здатністю протеїнів міжклітинного матриксу у мозку щурів за умов розвитку печінкової енцефалопатії різної етіології та її корегування. Метіонін-холін дефіцитний неалкогольний стеатогепатит супроводжувався гальмуванням продукції нейроспецифічних протеїнів, деградацією гліальних клітин та зменшенням кількості адгезивних молекул; найбільш ураженим відділом мозку щурів виявився мозочок. Експериментальний хронічний гепатит супроводжувався набряком астроцитів та збільшенням кількості адгезивних молекул на фоні збільшеного продукування нейроспецифічних протеїнів, найбільші зміни характерні для мозочку та гіпокампу. За умов розвитку

експериментального хронічного гепатиту виявлена пряма залежність між локомоторною активністю тварин та філаментним ГФКБ (r = 0,86) та зворотна залежність між цитозольним ГФКБ та локомоторною активністю тварин (r = -0,43). Встановлено зворотній зв'язок між пізнавальною активністю щурів та рівнем S100b (r = -0,72), цитозольним ГФКБ (r = -0,64) та прямий зв'язок між мембранною НМКА та рівнем пізнавальної активності (r = 0,74). Пряма кореляційна залежність (r = 0,5-0,86) між рівнем кальцій-зв'язуючого білка S100b у сироватці крові та його рівнем у головному мозку під час розвитку печінкової енцефалопатії за умов хронічного гепатиту може бути використана для експрес-аналізу. Застосування препаратів глутаргін, цитофлавін та альфа-кетоглутарату запобігає розвитку змін рівня нейрон- та астроцитспецифічних протеїнів у мозку щурів під час печінкової патології. Найбільш ефективними виявилися альфа-кетоглутарат та цитофлавін. Ключові слова: S100b, гліальний фібрилярний кислий білок, нейрональна молекула клітинної адгезії, гіалуронат-зв'язуючі протеїни, неалкогольний стеатогепатит, хронічний гепатит, печінкова енцефалопатія.

2. The changes of neuron and astrocyte proteins (Ca-binding protein S100b, glial fibrillar acid protein, neuronal cell adhesion molecule) level and total GAG-binding extracellular matrix protein ability in the rat brain under hepatic encephalopathy condition and their correction were studied. Methionine-choline deficient non-alcoholic steatohepatitis is accompanied by diminution of neurospesific proteins, degradation of glial cells and decreasing of the amount of adhesive molecules; the cerebellum is the most staggered brain part. Experimental chronic hepatitis is accompanied by the astrocytes edema and increasing of the amount of adhesive molecules as well as neurospesific proteins, the cerebellum and hippocampus have more strong changes. At the development of experimental chronic hepatitis there was direct cross-correlation dependence between the locomotor's animal activity and the filament GFAP level (r = 0,86) and the mean reverse cross-correlation dependence between the cytosolic GFAP level and the locomotor's animal activity (r = -0,43). The reverse cross-correlation dependence between rat's cognitive activity and S100b level (r = -0,72), cytosolic GFAP level (r = -0,64) and direct cross-correlation dependence between the membrane NCAM level and level of cognitive activity (r = 0,74) was also set. There is direct cross-correlation dependence (r = 0,5-0,86) between the blood serum S100b level and S100b level in a cerebellum at the hepatic encephalopathy. Administration of Glutarginum, Cytoflavin and intermediate metabolite alpha-ketoglutarate prevented the development of neurospecific proteins changes in the rat's brain. Alpha-ketoglutarate and Cytoflavin were more effective. Key words: S100b, GFAP, NCAM, GAG-binding proteins, NASH, chronic hepatitis, hepatic encephalopathy.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ушакова Галина Олександрівна

2. Ushakova Galina Aleksandrovna

**Кваліфікація:** д.б.н., 03.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кучмеровська Тамара Муратовна

2. Кучмеровська Тамара Муратовна

**Кваліфікація:** д.б.н., 03.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Хижняк Світлана Володимирівна

2. Хижняк Світлана Володимирівна

**Кваліфікація:** д.б.н., 03.00.01

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** Тоцький Владлен Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** Тоцький Владлен Миколайович

**Відповідальний за підготовку облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** Юрченко Т.А.